การศึกษาไทย:การศึกษาเพื่อใคร?
Written by Kanokrat
Saturday, 06 July 2013 14:37 - Last Updated Saturday, 06 July 2013 14:47
                        การศึกษาไทย: การศึกษาเพื่อใคร ?

ดร.กนกรัตน์ ศรีวิจิตร์

หลายเดือนที่ผ่านมา ผู้เขียนอ่านข่าวหนังสือพิมพ์ พบว่า
มีการประชุมสัมมนาในหมู่นักวิชาการด้านการศึกษาถึงการปฏิรูปการศึกษาไทย
โดยประเด็นหลักมุ่งไปที่การพัฒนาคุณภาพการศึกษาของไทยที่นอกจากจะไม่ก้าวหน้าแล้
ว คุณภาพการศึกษาของบ้านเรายังจะดูล้าหลังและถอยหลังเข้าคลองไปทุกวัน
เมื่อเทียบกับการศึกษาของประเทศเพื่อนบ้านในประชาคมอาเซียน
ทั้งผู้เขียนและเพื่อนครูต่างก็เห็นเช่นนั้น
ซึ่งก็น่าแปลกใจมิใช่น้อยที่รัฐบาลโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้มีความพยายามที่จ
ะขับเคลื่อนการปฏิรูปการศึกษามาเป็นเวลาเกือบสองทศวรรษ
นับตั้งแต่การปรับองค์กรให้เป็นหนึ่งเดียว
เพื่อให้ง่ายต่อการปรับยุทธศาสตร์การดำเนินงานให้สอดคล้องและเป็นไปในทิศทางเดีย
วกัน แต่เมื่อถึงเวลาจริง
การรวมกระทรวงทบวงกรมไว้ด้วยกันกับกลายเป็นทำให้หน่วยงานมีขนาดใหญ่มากเกินไป
ทำให้ยากต่อการขับเคลื่อนงานทั้งปวง
และหน่วยงานย่อยๆที่เคยเป็นเอกเทศก็ขาดความเป็นอิสระต่อการตัดสินใจในการดำเนินง
าน

                นอกจากนี้ หากพิจารณาในส่วนของผู้รับบริการ
โดยเฉพาะอย่างยิ่งการรับบริการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะพบว่าในระดับมัธยมศึกษา
หากผู้ปกครองพอมีฐานะที่จะส่งเสริมบุตรหลาน
ก็จะผลักดันผู้เรียนจนทำให้เกิดการแข่งขันกันสูง
โดยเฉพาะการสนับสนุนบุตรหลานให้เรียนพิเศษในสถาบันกวดวิชา
ทั้งนี้โรงเรียนมัธยมศึกษาที่มีชื่อเสียง
ที่โดยมากจะเป็นโรงเรียนประจำจังหวัดจะใช้วิธีคัดเลือกนักเรียนเข้าเรียนห้องพิเ
ศษสายวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ด้วยการจัดสอบผู้เรียน
ทำให้ผู้ที่สอบได้คะแนนน้อยขาดโอกาสเรียนห้องพิเศษ จนเป็นที่ปริวิตกแก่
ผู้ปกครองว่าบุตรหลานของตนจะต้องเข้าเรียนในห้องท้ายๆซึ่งนักเรียนส่วนใหญ่ขาดคว
ามตั้งใจเรียน อีกทั้งทำให้นักเรียนที่มีความถนัดหรือความสนใจด้านอื่น เช่น
ด้านภาษา ขาดโอกาสได้รับการส่งเสริมตามความถนัดและความสนใจ
 1 / 2

การศึกษาไทย:การศึกษาเพื่อใคร?
Written by Kanokrat
Saturday, 06 July 2013 14:37 - Last Updated Saturday, 06 July 2013 14:47
ยกเว้นในบางโรงเรียนที่มีการจัดโปรแกรมพิเศษด้านภาษาต่างประเทศให้กับผู้เรียน
(ซึ่งมีน้อยมากและมีเฉพาะในบางโรงเรียนของบางจังหวัดเท่านั้น)

                สภาวการณ์ของการศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบันของไทยจึงดูจะสุ่มเสี่ยงต่อก
ารพัฒนาศักยภาพและความสามารถของผู้เรียนให้ถูกทาง
ตลอดจนสามารถแข่งขันกับประเทศเพื่อนบ้านได้
เพราะทั้งผู้ปกครองและโรงเรียนส่วนมากต่างก็มุ่งเน้นและให้ความสำคัญต่อการเรียน
สายวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์จนมองข้ามสนใจ ความสามารถ
และความถนัดที่แท้จริงของผู้เรียน
ยังผลให้ธุรกิจของสถาบันกวดวิชาเจริญรุดหน้าและขยายตัวอย่างรวดเร็ว ผล
การสอบวัดสัมฤทธิผลทางการเรียนของผู้เรียนในระดับชาติจึงไม่สามารถบ่งชี้ได้ว่าเ
ป็นผลลัพธ์อันเกิดจากการเรียนการสอนในระบบโรงเรียน
เนื่องจากผู้เรียนเองก็ยืนยันกับผู้ปกครองว่าความรู้และทักษะที่เขานำไปใช้ในการ
สอบต่างๆนั้นส่วนใหญ่ได้มาจากการเรียนพิเศษ มิใช่ได้จากการสอนของครูในโรงเรียน

                ตราบใดที่ศักยภาพของเยาวชนไทยยังต้องพึ่งพาสถาบันกวดวิชา
ตราบนั้นเยาวชนที่ด้อยโอกาสก็จะยิ่งขาดโอกาสในการพัฒนาเพื่อการแข่งขันมากขึ้น
รวมทั้งยิ่งจะสะท้อนถึงความล้มเหลวในการจัดการศึกษาของรัฐบาลไทย
ที่ไม่สามารถจัดการศึกษาได้อย่างทั่วถึงและสอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน
อีกทั้งไม่สามารถจัดการศึกษาได้บรรลุเป้าหมายของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ
พุทธศักราช 2542 ซึ่งกำเนิดขึ้นจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
พุทธศักราช 2540 และเป็นผลพวงของการปฏิรูปการศึกษาในช่ว
งต้นทรรศวรรษแรก อย่างไรก็ดี
พระราชบัญญัติดังกล่าวถือได้ว่าเป็นกฎหมายด้านการศึกษาฉบับแรกของประเทศไทย
ซึ่งนักการศึกษาต่างก็ลงความเห็นว่ากฎหมายฉบับนี้ถูกใช้มานาน
สมควรต้องได้รับการสังคายนาและปรับปรุงเสียใหม่
โดยมิได้คำนึงถึงความสามารถในการบังคับใช้กฎหมายที่ผ่านมาในหน่วยงานที่เกี่ยวข้
อง อย่างไรก็ดี จากที่กล่าวในข้างต้น
ชี้ให้เห็นว่า
การจัดแผนการเรียนและชั้นเรียนของโรงเรียนมิใช่ตัวแปรบ่งชี้คุณภาพที่แท้จริงของ
นักเรียนหรือโรงเรียนแต่อย่างใด ดังนั้น ถึงเวลาหรือยัง? ที่เราจะต้อง
ปฏิรูปการปฏิรูปการศึกษา
ที่ผ่านมาของรัฐบาลไทย

 2 / 2